

ΓΔΟΥ 420/2021

Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021

Αριθμ. ΓΔΟΥ 420/2021

(ΦΕΚ Β '1689/25-04-2021)

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75) η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104).
2. Το άρθρο 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και ιδίως το στοιχείο β' της παρ. 3 του άρθρου αυτού.
3. Τον υπ' αρ. 1407/2013 Κανονισμό (ΕΕ) της 18ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L352/1 της 24.12.2013).
4. Τον υπ' αρ. 651/2014 Κανονισμό (ΕΕ) της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014).
5. Την υπό στοιχεία C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως ισχύει.

6. Τις διατάξεις του άρθρου 76 του ν. 4722/2020 «Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024)-Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις» (Α' 184).
7. Τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ)-δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (Α' 143).
8. Τις διατάξεις της παρ. 4 της υποπαρ. Β.10 της παρ. Β του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4172/2013» (Α' 107).
9. Τις διατάξεις του ν.δ. 356/1974 Κ.Ε.Δ.Ε. (Α' 90).
10. Το π.δ. 62/2020 «Διορισμός Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 155).
11. Το π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).
12. Το π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119).
13. Το π.δ. 54/2018 «Ορισμός του περιεχομένου και του χρόνου έναρξης της εφαρμογής του Λογιστικού Πλαισίου της Γενικής Κυβέρνησης» (Α' 103).
14. Το π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).
15. Το π.δ. 147/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης» (Α' 192).
16. Το π.δ. 80/2016 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους διατάκτες» (Α' 145).
17. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
18. Την υπό στοιχεία Υ70/30.10.2020 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Θεόδωρο Σκυλακάκη» (Β' 4805).

19. Την υπό στοιχεία Υ2/09.07.2019 απόφαση του Πρωθυπουργού «Σύσταση θέσεων Αναπληρωτή Υπουργού και Υφυπουργών» (Β' 2901).

20. Την υπ' αρ. 339/18.7.2019 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομικών, Απόστολο Βεσυρόπουλο» (Β' 3051).

21. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/1.4.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος για το προσωρινό μέτρο ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 κατά τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021» (Β' 1290).

22. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.17698/19.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 20 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Δευτέρα, 29 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1076).

23. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ. 16320/12.3.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Δευτέρα, 22 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 996).

24. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.13805/03.03.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών

Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 4 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και την Τρίτη, 16 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 843), όπως ισχύει.

25. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/1.3.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά το μήνα Ιανουάριο 2021» (Β' 804), όπως ισχύει.

26. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.12639/26.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 8 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 793).

27. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.10969/19.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Δευτέρα, 22 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 648), όπως ισχύει.

28. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.9147/10.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Πέμπτη, 11 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 1 Μαρτίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 534), όπως ισχύει.

29. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.8378/05.02.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 6 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 15 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 454).

30. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.6877/29.01.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από το Σάββατο, 30 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 8 Φεβρουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 341).

31. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.3060/15.01.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών,

Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα, 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα, 25 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 89).

32. Την υπό στοιχεία Δ1α/Γ.Π.οικ.1293/8.1.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από τη Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 18 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 30).

33. Την υπό στοιχεία Δ1α/ΓΠ.οικ 2/2.1.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Προστασίας του Πολίτη, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έκτακτα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας από τον κίνδυνο περαιτέρω διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 στο σύνολο της Επικράτειας για το διάστημα από την Κυριακή 3 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00 έως και τη Δευτέρα 11 Ιανουαρίου 2021 και ώρα 6:00» (Β' 1).

34. Την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 19/25.01.2021 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία και προϋποθέσεις χορήγησης ενίσχυσης με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19, κατά τους μήνες Σεπτέμβριο ως και Δεκέμβριο 2020.» (Β' 236), όπως ισχύει.

35. Την υπό στοιχεία Α.1076/2.4.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ηλεκτρονική πλατφόρμα για την υλοποίηση του προσωρινού μέτρου ενίσχυσης με τη μορφή Επιστρεπτέας Προκαταβολής σε επιχειρήσεις που επλήγησαν οικονομικά λόγω της

εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και διαδικασία υποβολής εκδήλωσης ενδιαφέροντος» (Β' 1135), όπως ισχύει.

36. Την υπ' αρ. 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.

37. Την ανάγκη στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19.

38. Την υπό στοιχεία 2/65026/ΔΠΓΚ/23.4.2021 εισήγηση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού Γενικής Κυβέρνησης του Υπουργείου Οικονομικών.

39. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης προκαλείται δαπάνη ύψους ενός δισεκατομμυρίου (1.000.000.000) ευρώ για το τρέχον οικονομικό έτος σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών και του ΑΛΕ 2310803020 «Ενίσχυση με τη μορφή επιστρεπτέας προκαταβολής σε επιχειρήσεις και οργανισμούς με νομική μορφή», η οποία θα αντιμετωπιστεί από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του ΑΛΕ 2310803020, καθώς και με μεταφορά πιστώσεων από τον ΑΛΕ 2910601058 «Πιστώσεις για δράσεις που σχετίζονται με την υλοποίηση μέτρων αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών του κορωνοϊού», και δαπάνη σε βάρος του τακτικού προϋπολογισμού του Ειδικού Φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία εξαρτάται από τα πραγματικά γεγονότα και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστεί και η οποία θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του ΑΛΕ 2420913001 «Λοιπές αμοιβές για τραπεζικές υπηρεσίες»,

αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Με την παρούσα απόφαση θεσπίζεται καθεστώς ενίσχυσης με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής για επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως κλάδου, που επλήγησαν οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης της νόσου του κορωνοϊού COVID-19 (COVID-19) για τους μήνες Ιανουάριο, Φεβρουάριο και Μάρτιο 2021.

2. Οι μεμονωμένες ενισχύσεις στο πλαίσιο της παρούσας χορηγούνται είτε:

α) σύμφωνα με τους όρους της υπ' αρ. C(2020) 1863/19.03.2020 Ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) «Προσωρινό πλαίσιο για

τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό να στηριχθεί η οικονομία κατά τη διάρκεια της τρέχουσας έξαρσης της νόσου COVID-19», όπως ισχύει, είτε

β) σύμφωνα με τους όρους του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1407/2013 για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (Κανονισμός de minimis).

3. Η ενίσχυση με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής είναι ακατάσχετη, αφορολόγητη και δεν συμψηφίζεται με οποιαδήποτε οφειλή.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Επιστρεπτέα προκαταβολή: ενίσχυση η οποία χορηγείται σε επιχειρήσεις και η οποία επιστρέφεται, εν όλω ή εν μέρει, υπό συγκεκριμένους όρους και προϋποθέσεις.

2. Προβληματική επιχείρηση: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης, όπως περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

3. Ενιαία επιχείρηση: ειδικά για τους σκοπούς του ελέγχου της σώρευσης του άρθρου 5, καθώς και του ελέγχου της προϋπόθεσης της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 3, ενιαία επιχείρηση νοείται ότι συνιστούν οι συνδεδεμένες μεταξύ τους επιχειρήσεις, ήτοι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης,

β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης,

γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας,

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης.

Ως ενιαία επιχείρηση θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις ως άνω σχέσεις μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, ή μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού.

4. Επιτόκιο αναφοράς: 0,64% το οποίο αντιστοιχεί στο βασικό επιτόκιο που έχει ορίσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και ισχύει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, σύμφωνα με την ανακοίνωση την τελευταίας αρ. 2008/C 14/02 (C 14/6 της 19.1.2008), ήτοι -0,45%, προσαυξημένο κατά 109 μονάδες βάσης.

5. Πρωτογενής παραγωγή γεωργικών προϊόντων: η παραγωγή των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα I της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εξαίρεση τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αρ. 104/2000, και η οποία αντιστοιχεί στους Κωδικούς Αριθμούς Δραστηριότητας (ΚΑΔ) της κατηγορίας 01. Αγροτική Παραγωγή.

6. Τομείς αλιείας και υδατοκαλλιέργειας: οι τομείς που εμπίπτουν στον Κανονισμό (ΕΚ) αρ. 104/2000 του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 1999 για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας (ΕΕ L17/22 της 21.1.2000), και οι οποίοι αντιστοιχούν στους ΚΑΔ του Παραρτήματος III το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

7. Μεταποίηση γεωργικών προϊόντων: κάθε επέμβαση επί γεωργικού προϊόντος από την οποία προκύπτει επίσης γεωργικό προϊόν, με εξαίρεση τις εργασίες εντός της γεωργικής εκμετάλλευσης που είναι απαραίτητες για την προετοιμασία προϊόντος ζωικής ή φυτικής προέλευσης για την πρώτη του πώληση.

8. Εμπορία γεωργικών προϊόντων: η κατοχή ή η έκθεση με σκοπό την πώληση, την προσφορά προς πώληση, την παράδοση ή οποιονδήποτε άλλον τρόπο διάθεσης στην αγορά, με εξαίρεση την πρώτη πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού σε μεταπωλητές ή μεταποιητικές επιχειρήσεις και κάθε δραστηριότητα η οποία

προετοιμάζει το προϊόν για μια τέτοια πρώτη πώληση· η πώληση από μέρους πρωτογενούς παραγωγού προς τελικούς καταναλωτές λογίζεται ως εμπορία αν πραγματοποιείται σε χωριστό και ειδικό για τον σκοπό αυτό χώρο.

9. Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ): οι επιχειρήσεις που πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. 651/2014.

Εξ' αυτών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ως άνω παραρτήματος:

- α) **Μεσαίες επιχειρήσεις:** οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από διακόσιους πενήντα (250) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα πενήντα (50) εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα σαράντα τρία (43) εκατ. ευρώ.
- β) **Μικρές επιχειρήσεις:** οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από πενήντα (50) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δέκα (10) εκατ. ευρώ.
- γ) **Πολύ μικρές επιχειρήσεις:** οι επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από δέκα (10) εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα δύο (2) εκατ. ευρώ.

Για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολουμένων και των χρηματικών ποσών λαμβάνονται υπόψη τα αναφερόμενα στα άρθρα 3 έως 6 του ως άνω παραρτήματος.

Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο ως άνω παράρτημα Ι, θεωρούνται μεγάλες.

10. Κύκλος εργασιών αναφοράς: για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ:

- α) σε περίπτωση που το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020 είναι θετικό και επιπλέον ο κύκλος εργασιών του μηνός Μαρτίου 2020 είναι μεγαλύτερος ή ίσος του κύκλου εργασιών Φεβρουαρίου 2020, ως κύκλος εργασιών αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020,

- β) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 είναι θετικό, ως κύκλος εργασιών αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου, πολλαπλασιαζόμενο με τρία δεύτερα (3/2),**
- γ) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 δεν είναι θετικό και η επιχείρηση έχει θετικό κύκλο εργασιών τον μήνα Οκτώβριο του 2020, ως κύκλος εργασιών αναφοράς λαμβάνεται ο κύκλος εργασιών του μηνός Οκτωβρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενος επί τρία (3),**
- δ) σε διαφορετική περίπτωση, ο κύκλος εργασιών αναφοράς ισούται με μηδέν (0).**

11. Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς: για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ:

- α) σε περίπτωση που το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020 είναι θετικό και επιπλέον τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός Μαρτίου 2020 είναι μεγαλύτερα ή ίσα των ακαθάριστων εσόδων του μηνός Φεβρουαρίου 2020, ως ακαθάριστα έσοδα αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020,**
- β) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 είναι θετικό, ως ακαθάριστα έσοδα αναφοράς της επιχείρησης λαμβάνεται το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου, πολλαπλασιαζόμενο με τρία δεύτερα (3/2),**
- γ) άλλως σε περίπτωση που το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου και Φεβρουαρίου 2020 δεν είναι θετικό και η επιχείρηση έχει θετικά ακαθάριστα έσοδα τον μήνα Οκτώβριο του 2020, ως ακαθάριστα έσοδα αναφοράς λαμβάνονται τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός Οκτωβρίου 2020 πολλαπλασιαζόμενα επί τρία (3),**
- δ) σε διαφορετική περίπτωση τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς ισούνται με μηδέν (0).**

12. Για τους σκοπούς εφαρμογής της παρούσας απόφασης, λαμβάνονται τα οικονομικά δεδομένα που υποβάλλονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) από τις επιχειρήσεις στην αίτηση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/01.04.2021 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1290).

Εφόσον για τα οικονομικά δεδομένα που δηλώνονται στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» που αφορούν το πρώτο τρίμηνο του 2021, η επιχείρηση έχει υποβάλει τις οικείες δηλώσεις ΦΠΑ μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας, λαμβάνονται δεδομένα των δηλώσεων αυτών.

Ως προς τα λοιπά δεδομένα εισοδήματος και ΦΠΑ ετών 2020 και προγενέστερων, λαμβάνονται αυτά που έχουν δηλωθεί από τις επιχειρήσεις μέχρι και την 31η Ιανουαρίου 2021.

Σε περίπτωση επιχειρήσεων, υποκείμενων σε ΦΠΑ, που τηρούν απλογραφικά βιβλία και για τις οποίες το άθροισμα του κύκλου εργασιών ΦΠΑ μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020, όπως έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», διαφέρει από το ποσό της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ του πρώτου τριμήνου 2020, όπως έχει υποβληθεί μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2021, τότε για σκοπούς προσδιορισμού του κύκλου εργασιών αναφοράς του άρθρου 2, των δικαιούχων του άρθρου 3 και υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης του άρθρου 4, η διαφορά μεταξύ της δήλωσης ΦΠΑ και των ποσών που έχουν υποβληθεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», επιμερίζεται ισομερώς στα ποσά του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2020.

Σε περίπτωση επιχειρήσεων, υποκείμενων σε ΦΠΑ, που τηρούν απλογραφικά βιβλία και για τις οποίες το άθροισμα του κύκλου εργασιών ΦΠΑ μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020, όπως έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», διαφέρει από το ποσό της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ του τέταρτου τριμήνου 2020, όπως έχει υποβληθεί μέχρι την 31η Ιανουαρίου 2021, τότε για σκοπούς προσδιορισμού του κύκλου εργασιών αναφοράς του άρθρου 2, των δικαιούχων του

άρθρου 3 και υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης του άρθρου 4, η διαφορά μεταξύ της δήλωσης ΦΠΑ και των ποσών που έχουν υποβληθεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», επιμερίζεται ισομερώς στα ποσά του κύκλου εργασιών των μηνών Οκτωβρίου, Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2020.

Σε περίπτωση επιχειρήσεων, υποκείμενων σε ΦΠΑ, που τηρούν απλογραφικά βιβλία και για τις οποίες το άθροισμα του κύκλου εργασιών ΦΠΑ μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021, όπως έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», διαφέρει από το ποσό της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ του πρώτου τριμήνου 2021, όπως έχει υποβληθεί μέχρι την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας, τότε για σκοπούς προσδιορισμού του κύκλου εργασιών αναφοράς του άρθρου 2, των δικαιούχων του άρθρου 3 και υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης του άρθρου 4, η διαφορά μεταξύ της δήλωσης ΦΠΑ και των ποσών που έχουν υποβληθεί στη διαδικτυακή ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport», επιμερίζεται ισομερώς στα ποσά του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021.

Άρθρο 3

Δικαιούχοι

1. Δικαιούχοι-λήπτες της ενίσχυσης είναι:

- α) Οι Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) οι Οργανισμοί Λιμένων και οι επιχειρήσεις των ΟΤΑ που δραστηριοποιούνται στους κλάδους "Υπηρεσίες χιονοδρομικού κέντρου" (ΚΑΔ 93.29.19.07) και "Υπηρεσίες θεραπευτικών λουτρών και ιαματικών πηγών" (ΚΑΔ 96.04.10.04).**
- β) Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις κάθε νομικής μορφής, συμπεριλαμβανομένων των ατομικών, καθώς και μη κερδοσκοπικές επιχειρήσεις υποκείμενες σε ΦΠΑ, οι οποίες έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και λειτουργούν νομίμως, ανεξαρτήτως Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ), με εξαίρεση τις ακόλουθες:**
  - αα) Επιχειρήσεις που απασχολούσαν περισσότερους από χίλιους (1.000) εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας κατά την 1η Μαρτίου 2021,**

ββ) Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ) που αποτελούν αμιγώς δημοτικές, διαδημοτικές, διακοινοτικές, διανομαρχιακές, κοινοτικές και νομαρχιακές επιχειρήσεις, δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις, δημοτικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, ενώσεις προσώπων διαχείρισης κτιρίων, επιτροπές εράνων, ευρωπαϊκοί όμιλοι οικονομικού σκοπού, κοινοπραξίες, διεθνείς οργανισμοί και πολιτικά κόμματα,

γγ) επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Φεβρουαρίου 2021,

οι οποίες πληρούν σωρευτικά τα κριτήρια της επόμενης παραγράφου, καθώς και την προϋπόθεση της παρ. 3.

2. Οι επιχειρήσεις της προηγούμενης παρ. πρέπει να πληρούν τα κάτωθι κριτήρια:

α) Έχουν την έδρα τους ή μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα, λειτουργούν νομίμως, έχουν πληγεί οικονομικά λόγω της εμφάνισης και διάδοσης του COVID-19 και έχουν υποβάλλει οικονομικά στοιχεία και έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», σύμφωνα με την υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 366/1.4.2021 απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 1290).

Κατ' εξαίρεση, δύνανται να υποβάλουν αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 6, και οι επιχειρήσεις της παρ. 1 που δήλωσαν έως την 19η Απριλίου 2021 στοιχεία εσόδων στην ηλεκτρονική εφαρμογή "Τα Έσοδά μου", που λειτουργεί για τους σκοπούς της Επιστρεπτέας Προκαταβολής, στην πλατφόρμα "myBusinessSupport" της ΑΑΔΕ, οι οποίες δεν έχουν υποβάλει έως την ως άνω ημερομηνία την εκδήλωση ενδιαφέροντος του προηγούμενου εδαφίου.¹

β) Έχουν υποβάλει τις δηλώσεις φόρου εισοδήματος και ΦΠΑ, εφόσον είχαν κατά νόμο υποχρέωση να τις υποβάλουν, ως εξής:

αα) μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, έχουν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος για το φορολογικό έτος 2019,

---

¹Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 432/2021 29.04.2021

- ββ) μέχρι και την προηγούμενη ημέρα από την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης, έχουν υποβάλει όλες τις δηλώσεις ΦΠΑ για την περίοδο από 1η Ιανουαρίου 2019 μέχρι 28η Φεβρουαρίου 2021.**
- γ) Δεν έχουν τεθεί σε αδράνεια από την 1η Ιανουαρίου 2020 μέχρι και την ημερομηνία ελέγχου πληρωμής, όπως αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που τηρούνται στο φορολογικό Μητρώο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ή από την υποβολή μηδενικών δηλώσεων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) καθ' όλη την περίοδο αυτή.**
- δ) Δεν έχει ανασταλεί, μέχρι και την ημερομηνία ελέγχου πληρωμής ισχύος της παρούσας, η χρήση του ΑΦΜ της επιχείρησης για τη διενέργεια ενδοκοινοτικών συναλλαγών σύμφωνα με την απόφαση ΓΓΔΕ ΠΟΛ.1200/2015, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (εξαφανισμένος έμπορος), όπως αυτό προκύπτει από το φορολογικό Μητρώο της ΑΑΔΕ.**
- ε) Παρουσιάζουν μείωση του κύκλου εργασιών τους, ως ακολούθως:**
- αα) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ το άθροισμα του κύκλου εργασιών των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021, όπως αυτό έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», λαμβάνοντας υπόψη τα στοιχεία των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ, παρουσιάζει μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς και επιπλέον ο κύκλος εργασιών αναφοράς είναι μεγαλύτερος από τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.**

Επιπλέον των ανωτέρω κριτηρίων, οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες πρέπει να μην παρουσιάζουν αύξηση του κύκλου εργασιών το έτος 2020 συνολικά σε σχέση με το έτος 2019.

Από το κριτήριο του προηγούμενου εδαφίου, περί μη ετήσιας αύξησης τζίρου, εξαιρούνται επιχειρήσεις που είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την

04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021.

Για τους σκοπούς εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

ββ) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες, το άθροισμα των ακαθάριστων εσόδων των μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport», παρουσιάζουν μείωση κατά 20,00% τουλάχιστον, σε σχέση με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς και επιπλέον τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς είναι μεγαλύτερα από τετρακόσια πενήντα (450) ευρώ.

Επιπλέον των ανωτέρω κριτηρίων, οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2018 και δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2020, για να είναι επιλέξιμες πρέπει να μην παρουσιάζουν αύξηση των ακαθάριστων εσόδων το έτος 2020 συνολικά σε σχέση με το έτος 2019.

Από το κριτήριο του προηγούμενου εδαφίου, περί μη ετήσιας αύξησης τζίρου, εξαιρούνται επιχειρήσεις που είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021.

Για τους σκοπούς εφαρμογής του προηγούμενου εδαφίου, για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

Στις ανωτέρω υπό αα) και ββ) υποπεριπτώσεις, διενεργείται στρογγυλοποίηση των ποσοστών μείωσης σε σχέση με τον κύκλο εργασιών αναφοράς ή με τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, αντίστοιχα, στο δεύτερο ποσοστιαίο δεκαδικό ψηφίο.

Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021, όπως έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport» είναι αρνητικός, ο κύκλος εργασιών του μηνός ή των μηνών που είναι αρνητικός, θεωρείται για σκοπούς της παρούσας ίσος με μηδέν.

Το ίδιο ισχύει και στη περίπτωση που τα ακαθάριστα έσοδα Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021 είναι αρνητικά.

Ειδικά οι επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Ιανουαρίου 2021, ή άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Οκτωβρίου 2019 έως και την 31η Ιανουαρίου 2021 και οι οποίες είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021, είναι επιλέξιμες ανεξαρτήτως του κύκλου εργασιών τους ή των ακαθάριστων εσόδων τους.

Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

Κατ' εξαίρεση, οι επιχειρήσεις που έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021, τον ΚΑΔ 92.00 «Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών», καθώς και όλες τις κατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων ΚΑΔ που περιλαμβάνονται σε αυτόν, εξαιρουμένων των ΚΑΔ 92.00.11 «Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών τραπεζιού», ΚΑΔ 92.00.14 «Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απευθείας (on-line) σύνδεση» και 92.00.21 «Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απευθείας (on-line) σύνδεση» ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους ως άνω ΚΑΔ, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική

δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 και οι οποίες άλλαξαν καθεστώς υπαγωγής στο ΦΠΑ (ήταν υποκείμενες σε ΦΠΑ και έγιναν μη υποκείμενες ή απαλλασσόμενες ή το αντίστροφο) εντός του έτους 2020, είναι επιλέξιμες ανεξαρτήτως του κύκλου εργασιών τους ή των ακαθάριστων εσόδων τους.

Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

στ) Δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α' 137).

ζ) Είναι υπόχρεες σε τήρηση και έκδοση λογιστικών αρχείων.

3. Επιπλέον των κριτηρίων της παρ. 2, οι επιχειρήσεις πρέπει να πληρούν τις κάτωθι προϋποθέσεις, κατά περίπτωση:

α) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου, να μην έχουν στη διάθεσή τους προηγούμενη ενίσχυση η οποία έχει κηρυχθεί ασυμβίβαστη με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, και επιπλέον,

αα) οι μεγάλες και μεσαίες επιχειρήσεις να μην ήταν προβληματικές κατά την έννοια του Κανονισμού αρ. 651/2014 στις 31 Δεκεμβρίου 2019, και

ββ) οι μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παρ. 9 του άρθρου 2 της παρούσας, κατά τη στιγμή χορήγηση της ενίσχυσης:

i) να μην υπάγονται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία και

ii) να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχουν ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης και να μην έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκεινται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης.

Ο έλεγχος της εν λόγω προϋπόθεσης γίνεται και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

β) Εφόσον αιτούνται ενίσχυσης δυνάμει του Κανονισμού de minimis, πρέπει να μην δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων, ή στους τομείς της αλιείας και

της υδατοκαλλιέργειας. Επιχειρήσεις που έχουν μικτή δραστηριότητα, ήτοι δραστηριοποιούνται σε κάποιον από τους εν λόγω μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς, και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αρ. 1407/2013, δύναται να λάβουν ενίσχυση στο πλαίσιο της παρούσας δυνάμει του εν λόγω Κανονισμού για την επιλέξιμη δραστηριότητά τους, με τις εξής προϋποθέσεις:

- αα) η εν λόγω δραστηριότητα εμφανίζει τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως αυτό προκύπτει από τη δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, ή αποτελεί την κύρια δραστηριότητα βάσει ενεργού κύριου ΚΑΔ εφόσον πρόκειται για επιχείρηση που έχει συσταθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2020 και
- ββ) διασφαλίζεται με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους μη επιλέξιμους τομείς δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Άρθρο 4

Ύψος ενίσχυσης

1. Το ύψος της ενίσχυσης προσδιορίζεται τυποποιημένα, ως ακολούθως:

α) Για τις επιχειρήσεις που είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ:

Ενίσχυση = [(Κύκλος εργασιών αναφοράς-άθροισμα κύκλου εργασιών μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021) Χ ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών]-[αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή] - ποσό που έλαβε η επιχείρηση δυνάμει της υπό στοιχεία (Β' 804) απόφασης, όπως ισχύει,

όπου:

αα) Ο κύκλος εργασιών μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021 και ο κύκλος εργασιών αναφοράς, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Σε περίπτωση που ο κύκλος εργασιών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021, όπως έχει δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport» είναι αρνητικός, ο κύκλος εργασιών του μηνός ή των μηνών που είναι αρνητικός, θεωρείται για σκοπούς της παρούσας ίσος με μηδέν.

ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένου του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που έχουν κατά τις 04.01.2021 κύριο ΚΑΔ δραστηριότητας «Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)», «Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)» και «Λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα (47.26)», η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών ισούται με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ (κωδικός 312 δήλωσης ΦΠΑ) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εκροών απαλλασσόμενων και εξαιρέσιμων χωρίς δικαίωμα έκπτωσης (κωδικός 310 δήλωσης ΦΠΑ) και του συνόλου φορολογητέων εισροών (κωδικός 367 δήλωση ΦΠΑ) του έτους 2019, διαιρεμένου με το συνολικό κύκλο εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019. Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μικρότερη του 10% ή ο συνολικός κύκλος εργασιών ΦΠΑ του έτους 2019 είναι μηδενικός, θεωρείται ίση με 10%. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εκροών εισροών είναι μεγαλύτερη του 60%, θεωρείται ίση με 60%.

γγ) Οι αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή, αναφέρονται στις αποζημιώσεις ειδικού σκοπού που αναλογούν στους εργαζομένους της επιχείρησης οι οποίοι βρίσκονταν σε προσωρινή αναστολή σύμβασης εργασίας, από 1η Ιανουαρίου 2021 έως 31η Μαρτίου 2021, σύμφωνα με τις δηλώσεις εργοδοτών, όπως τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Οι αποζημιώσεις υπολογίζονται ανά επιχείρηση σε μηνιαία βάση, ως το ποσοστό των ημερών κάθε μηνός που ήταν σε αναστολή εργασίας κάθε εργαζόμενος, πολλαπλασιαζόμενο με 534.

β) Για τις επιχειρήσεις που δεν είναι υποκείμενες σε ΦΠΑ ή είναι υποκείμενες και απαλλασσόμενες από το ΦΠΑ:

Ενίσχυση = [(Ακαθάριστα έσοδα αναφοράς-άθροισμα ακαθάριστων εσόδων μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021) x ποσοστιαία διαφορά εσόδων-εξόδων]-[αποζημιώσεις εργαζομένων σε

αναστολή]-ποσό που έλαβε η επιχείρηση δυνάμει της υπό στοιχεία ΓΔΟΥ 232/01.03.2021 (Β' 804) απόφασης, όπως ισχύει,

όπου:

- αα) Τα ακαθάριστα έσοδα μηνών Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου και Μαρτίου 2021 και τα ακαθάριστα έσοδα αναφοράς, όπως ορίζονται στην παρούσα απόφαση. Σε περίπτωση που τα ακαθάριστα Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου ή Μαρτίου 2021, όπως έχουν δηλωθεί στην ειδική πλατφόρμα «myBusinessSupport» είναι αρνητικά, τα ακαθάριστα έσοδα του μηνός ή των μηνών που είναι αρνητικά θεωρούνται για τους σκοπούς υπολογισμού της ενίσχυσης ίσα με μηδέν.
- ββ) Η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων ισούται με τα ακαθάριστα έσοδα (κωδικός 047 δήλωσης Ε3) του έτους 2019 αφαιρουμένων των εξόδων του έτους 2019, διαιρεμένων με τα ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019. Ως έξοδα λογίζονται τα συνολικά έξοδα (κωδικός 580 δήλωσης Ε3) μειούμενα κατά το ποσό των παροχών σε εργαζομένους (κωδικός 581 δήλωσης Ε3) και των διάφορων λειτουργικών εξόδων κατά το μέρος που αφορά δαπάνες ενοικίου (κωδικός 585 α/α 14 της ηλεκτρονικής δήλωσης Ε3). Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μικρότερη του 10% ή τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα του έτους 2019 είναι μηδενικά, θεωρείται ίση με 10%. Σε περίπτωση που η ποσοστιαία διαφορά εσόδων εξόδων είναι μεγαλύτερη του 60%, θεωρείται ίση με 60%.
- γγ) Οι αποζημιώσεις εργαζομένων σε αναστολή, αναφέρονται στις αποζημιώσεις ειδικού σκοπού που αναλογούν στους εργαζομένους της επιχείρησης οι οποίοι βρίσκονταν σε προσωρινή αναστολή σύμβασης εργασίας, από 1η Ιανουαρίου 2021 έως 31η Μαρτίου 2021, σύμφωνα με τις δηλώσεις εργοδοτών, όπως τηρούνται στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ. Οι αποζημιώσεις υπολογίζονται ανά επιχείρηση σε μηνιαία βάση, ως το ποσοστό των ημερών κάθε μηνός που ήταν σε αναστολή εργασίας κάθε εργαζόμενος, πολλαπλασιαζόμενο με 534.

Σε όλες τις υποπεριπτώσεις των περιπτώσεων της παρούσας παραγράφου, για τον υπολογισμό των ποσοστιαίων διαφορών

εκροών-εισροών ή εσόδων-εξόδων, κατά περίπτωση, διενεργείται στρογγυλοποίηση στο πρώτο ποσοστιαίο δεκαδικό ψηφίο.

2. Η ενίσχυση που προκύπτει από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των ακόλουθων ορίων, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων του άρθρου 5 της παρούσας:

α) Για τις επιχειρήσεις που είτε έχουν ενεργό κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021 έναν από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας, ή των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα ενεργού κατά την 04.01.2021 ΚΑΔ δευτερεύουσας δραστηριότητας από τους περιγραφόμενους στο Παράρτημα IV, όπως αυτά προκύπτουν από την αρχική δήλωση φόρου εισοδήματος φορολογικού έτους 2019, είναι μεγαλύτερα από τα ακαθάριστα έσοδα που αντιστοιχούν στον κύριο ΚΑΔ στις 04.01.2021:

αα) χίλια (1.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που δεν απασχολούσαν κανένα εργαζόμενο κατά την 1η Μαρτίου 2021,

ββ) δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν έναν (1) έως πέντε (5) εργαζόμενους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Μαρτίου 2021,

γγ) τέσσερις χιλιάδες (4.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των πέντε (5) εργαζομένων και έως είκοσι (20) εργαζομένους με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Μαρτίου 2021,

δδ) οχτώ χιλιάδες (8.000) ευρώ για επιχειρήσεις δικαιούχους που απασχολούν άνω των είκοσι (20) εργαζομένων με σχέση εξαρτημένης εργασίας την 1η Μαρτίου 2021.

Για τις επιχειρήσεις που έκαναν έναρξη εργασιών μετά την 04.01.2021 λαμβάνεται υπόψη ο κύριος ΚΑΔ κατά την έναρξη.

β) Για τις λοιπές επιχειρήσεις η ενίσχυση που προκύπτει από την παρ. 1 του παρόντος άρθρου δεν μπορεί να είναι κατώτερη των χιλίων (1.000) ευρώ.

3. Με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων του άρθρου 5 της παρούσας, η ενίσχυση που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Ειδικά για τις ατομικές επιχειρήσεις που δεν απασχολούσαν

κανένα εργαζόμενο κατά την 1η Μαρτίου 2021 και δεν διαθέτουν ταμειακή μηχανή, η ενίσχυση που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των χιλίων (1.000) ευρώ.

Άρθρο 5

Έλεγχος σώρευσης

1. Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, το συνολικό ποσό ενισχύσεων που έχουν λάβει από οποιοδήποτε πρόγραμμα βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2, και δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των ενός εκατομμυρίου οχτακοσίων χιλιάδων (1.800.000) ευρώ.

Αντιστοίχως, το συνολικό ποσό ενισχύσεων δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εβδομήντα χιλιάδων (270.000) ευρώ, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και το ποσό των διακοσίων εικοσιπέντε χιλιάδων (225.000) ευρώ, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της πρωτογενούς γεωργικής παραγωγής.

2. Για τις επιχειρήσεις που λαμβάνουν ενίσχυση δυνάμει του Κανονισμού de minimis, το συνολικό ποσό ενίσχυσης ήσσονος σημασίας που έχουν λάβει κατά την τριετία 2019-2021 από οποιοδήποτε πρόγραμμα, ελέγχεται σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, και δεν δύναται να υπερβεί το ποσό των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, και για τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα των οδικών εμπορευματικών μεταφορών για λογαριασμό τρίτων, το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

3. Ο έλεγχος της σώρευσης διενεργείται σε πρώτη φάση αυτόματα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με βάση τα σχετικά στοιχεία που υποβάλει η επιχείρηση κατά την αίτηση, και το ύψος της ενίσχυσης που λαμβάνει βάσει της παρούσας προσαρμόζεται ανάλογα, ώστε να μην οδηγεί σε υπέρβαση των κατά περίπτωση ανωτέρω ορίων. Σε περίπτωση υποβολής αιτήσεων ενίσχυσης, στο πλαίσιο της παρούσας, από περισσότερες ή όλες τις επιχειρήσεις που συνθέτουν ενιαία επιχείρηση, με την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2 της

παρούσας και εφόσον, κατόπιν διασταύρωσης των σχετικών αιτήσεων, διαπιστωθεί ότι το συνολικό ποσό που αιτούνται οι εν λόγω επιχειρήσεις υπερβαίνει τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια των παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου, το ύψος της ενίσχυσης για κάθε μία από αυτές μειώνεται αναλογικά, με βάση το αιτούμενο από κάθε μία επιχείρηση ποσό, προκειμένου το συνολικό εγκριθέν ποσό ενίσχυσης ανά ενιαία επιχείρηση να μην υπερβαίνει τα εν λόγω όρια.

4. Επιπλέον, διενεργείται αυτοματοποιημένος απολογιστικός έλεγχος με βάση τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του τμήματος 3.1 του Προσωρινού Πλαισίου, καθώς και τα συνολικά στοιχεία για τις ενισχύσεις de minimis της τελευταίας τριετίας, στο Πληροφοριακό Σύστημα Σώρευσης ενισχύσεων ήσσονος σημασίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας για την τήρηση του εν λόγω συστήματος.

5. Για τον ανωτέρω σκοπό η ΑΑΔΕ θέτει στη διάθεση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών (ΓΔΟΥ) του Υπουργείου Οικονομικών όλα τα απαραίτητα στοιχεία και κάθε πληροφορία σχετική με την εφαρμογή της παρούσας που τηρούνται στην πλατφόρμα «myBusinessSupport».

Άρθρο 6

Διαδικασία υποβολής αίτησης

1. Οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση επιστρεπτέας προκαταβολής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» η οποία αποτελεί εφαρμογή του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ (<https://www.aade.gr/mybusinesssupport>).

2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται έως τη 12η Μαΐου 2021.²

3. Κατά την αίτηση, η επιχείρηση δηλώνει, το αν αιτείται να λάβει την ενίσχυση βάσει του Προσωρινού Πλαισίου ή βάσει του Κανονισμού de minimis, τα απαιτούμενα στοιχεία και πληροφορίες σχετικά με την πλήρωση των προϋποθέσεων της παρούσας, κατά περίπτωση, καθώς και το ποσό που αιτείται να λάβει στο πλαίσιο της παρούσας, εντός των ορίων του άρθρου 4 της παρούσας. Υπόδειγμα της αίτησης

---

²Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 451/2021 10.05.2021

περιλαμβάνεται στο Παράρτημα II.A, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας.

4. Η είσοδος στην ηλεκτρονική πλατφόρμα «myBusinessSupport» διενεργείται με τη χρήση των σχετικών διαπιστευτηρίων του Ο.Π.Σ. TAXISnet της ΑΑΔΕ.

5. Με την είσοδο στην εφαρμογή και την υποβολή της αίτησης, η επιχείρηση πιστοποιεί την ακρίβεια των δηλούμενων στοιχείων και συναινεί στην επεξεργασία των διαθέσιμων στοιχείων της ΑΑΔΕ, καθώς και των υποβαλλόμενων στοιχείων, προς το σκοπό προσδιορισμού του τελικού ύψους ενίσχυσης. Επιπροσθέτως, ελέγχεται αυτοματοποιημένα και ως προϋπόθεση η δήλωση λογαριασμού -IBAN από την επιχείρηση στην προσωποποιημένη πληροφόρηση του TAXISnet, η συντακτική εγκυρότητά του, καθώς και η επαλήθευσή του από το αντίστοιχο ίδρυμα πληρωμών.

6. Για τη συμπλήρωση της εικόνας της επιχείρησης και τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης, η ΑΑΔΕ δύναται να αποτυπώνει στην πλατφόρμα λοιπές πληροφορίες, που τηρούνται στα ηλεκτρονικά αρχεία της ή αποστέλλονται σε αυτή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Άρθρο 7

Διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης

1. Η αιτούσα επιχείρηση ενημερώνεται ψηφιακά από την ΑΑΔΕ αναφορικά με την έγκριση ή απόρριψη της αίτησής της. Η αιτούσα επιχείρηση δύναται να υποβάλει στην πλατφόρμα «myBusinessSupport» αίτημα επανεξέτασης, έως την 30η Ιουλίου 2021. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών απαντά στο αίτημα επανεξέτασης βάσει όλων των στοιχείων και πληροφοριών που της αποστέλλονται εγγράφως από την ΑΑΔΕ μαζί με το οικείο αίτημα στο οποίο αφορούν.³

2. Το ποσό της ενίσχυσης, που υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 4 και 5 της παρούσας, καταβάλλεται εφάπαξ στον τραπεζικό λογαριασμό IBAN της δικαιούχου επιχείρησης που

---

³Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 743/2021 16.07.2021

δηλώνεται στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ.

3. Η ΑΑΔΕ, βάσει των στοιχείων που έχουν υποβληθεί στην πλατφόρμα «myBusinessSupport», επεξεργάζεται τα στοιχεία και τα διασταυρώνει με άλλα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της και στη συνέχεια πριν από την πληρωμή δημιουργεί:

- α) Αναλυτική κατάσταση δικαιούχων σε ηλεκτρονική μορφή, με βάση τα στοιχεία των δικαιούχων, η οποία περιλαμβάνει τα πλήρη στοιχεία τους (ονοματεπώνυμο ή επωνυμία, πατρώνυμο, Α.Φ.Μ.), τον κωδικό του τραπεζικού λογαριασμού σε μορφή IBAN, τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών στο οποίο τηρείται ο λογαριασμός (προαιρετική πληροφορία) και το δικαιούμενο ποσό. Η ηλεκτρονική μορφή της κατάστασης αυτής είναι επεξεργάσιμη από την εταιρία «Διατραπεζικά συστήματα Α.Ε.» (ΔΙΑΣ Α.Ε.) προς την οποία και διαβιβάζεται.**
- β) Συγκεντρωτική κατάσταση δικαιούχων σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή που περιλαμβάνει το συνολικό προς πληρωμή ποσό, ολογράφως και αριθμητικώς, το πλήθος των συναλλαγών καθώς και το συνολικό ανά συναλλαγή κόστος προς τρίτους (ΔΙΑΣ Α.Ε.) σύμφωνα με την 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος.**

Άρθρο 8

Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

1. Η ηλεκτρονική μορφή της αναλυτικής κατάστασης της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 7 αποστέλλεται με ασφαλή τρόπο προς τη ΔΙΑΣ Α.Ε. και στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.

2. Η συγκεντρωτική κατάσταση της περ. β της παρ. 3 του άρθρου 7 αποστέλλεται, μέσω της ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών, στη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους η οποία εκδίδει, βάσει αυτής, ειδική εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος για χρέωση του λογαριασμού του ΕΔ Νο 200 «Ελληνικό Δημόσιο Συγκέντρωση Εισπράξεων -Πληρωμών» και την πίστωση του ενδιάμεσου λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 με ονομασία «Πληρωμές ΕΔ με τη μεσολάβηση της ΔΙΑΣ Α.Ε.» που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με α) το συνολικό

ποσό προς τους δικαιούχους και β) με το ποσό που αφορά το συνολικό ανά συναλλαγή κόστος προς τρίτους (ΔΙΑΣ Α.Ε.), σύμφωνα με την 109/12-3-2019 πράξη του Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος εξουσιοδοτείται για την κάλυψη του ανά συναλλαγή κόστους προς τρίτους.

Ύστερα από την έγκριση της Διεύθυνσης Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, η οποία παρέχεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτυακής εφαρμογής, χρεώνεται ο λογαριασμός με IBAN GR22 0100 0230 0000 0242 1220 698 προκειμένου να διοδευθούν οι επιμέρους πληρωμές, με τη μεσολάβηση της ΔΙΑΣ Α.Ε. προς τους τραπεζικούς λογαριασμούς των τελικών δικαιούχων. Τυχόν υπόλοιπα στο λογαριασμό μετά την ολοκλήρωση της πληρωμής, μεταφέρονται με εντολή προς την Τράπεζα της Ελλάδος από τη Διεύθυνση Λογαριασμών και Ταμειακού Προγραμματισμού του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, σε πίστωση του λογαριασμού με IBAN GR71 0100 0230 0000 0000 0200 211 και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του τακτικού προϋπολογισμού.

3. Τα ποσά που απέτυχαν να πληρωθούν επιστρέφουν στον λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου με IBAN GR71 0100 0230 0000 0000 0200 211 με αιτιολογία κίνησης τον ειδικό κωδικό πληρωμής της ΔΙΑΣ Α.Ε. και λογιστικοποιούνται ως έσοδα του Τακτικού Προϋπολογισμού.

Για τις αποτυχούσες πληρωμές, η ΑΑΔΕ ενημερώνει σχετικά τους δικαιούχους, ώστε να διορθώσουν τον τραπεζικό λογαριασμό IBAN στην Προσωποποιημένη Πληροφόρηση του TAXISnet της ΑΑΔΕ, προκειμένου να διενεργηθεί δεύτερος κύκλος πληρωμών, ακολουθώντας εκ νέου τα βήματα της παραπάνω διαδικασίας (έγκριση πιστώσεων, δημιουργία νέας κατάστασης από ΑΑΔΕ, μεταφορά ποσού στον ενδιαμέσο λογαριασμό και πληρωμή ποσών μέσω ΔΙΑΣ).

Ο δεύτερος κύκλος πληρωμής για τις αποτυχούσες πληρωμές είναι τελικός και πραγματοποιείται εντός του τρέχοντος έτους.

4. Η εμφάνιση των σχετικών πληρωμών στη δημόσια ληψοδοσία πραγματοποιείται με την έκδοση συμψηφιστικών χρηματικών ενταλαμάτων από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Τα δικαιολογητικά για την έκδοση των σχετικών χρηματικών ενταλμάτων ορίζονται τα ακόλουθα:

- α) η παρούσα απόφαση,**
- β) η απόφαση του Υπουργού για την έκδοση του συμψηφιστικού χρηματικού εντάλματος,**
- γ) η συγκεντρωτική κατάσταση της περ. δ της παρ. 3 του άρθρου 7,**
- δ) αντίγραφο της ειδικής εντολής προς την Τράπεζα της Ελλάδος και αντίγραφο κίνησης (extrait) της Τράπεζας για τη χρέωση του λογαριασμού Νο 200.**

Για την πληρωμή της εν λόγω ενίσχυσης, η ειδική εντολή πληρωμής της παρ. 1 του παρόντος άρθρου επέχει θέση απόφασης ανάληψης υποχρέωσης.

Άρθρο 9

Διαδικασία και προϋποθέσεις επιστροφής της ενίσχυσης⁴

- 1. Το ποσό της ενίσχυσης δεν επιβαρύνεται με επιτόκιο.**
- 2. Για το χρονικό διάστημα έως και την 30ή Ιουνίου 2022 παρέχεται περίοδος χάριτος, κατά την οποία η δικαιούχος επιχείρηση δεν υποχρεούται να επιστρέψει οιοδήποτε τμήμα της ενίσχυσης.⁵**
- 3. Μετά την παρέλευση της περιόδου χάριτος, το επιστρεπτέο ποσό της ληφθείσας ενίσχυσης, είναι πληρωτέο σε ενενήντα έξι (96) ισόποσες άτοκες μηνιαίες δόσεις, εκάστης εξ αυτών καταβλητέας την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα. Ως ημερομηνία καταβολής της πρώτης δόσης ορίζεται η τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της περιόδου χάριτος. Ως ελάχιστο ποσό δόσης ορίζεται το ένα (1) ευρώ και στην περίπτωση που το επιστρεπτέο ποσό είναι μικρότερο από ενενήντα έξι (96) ευρώ αυτό είναι**

---

⁴Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 1054/2021 16.11.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 27/2022 30.05.2022

⁵Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 7/2022 28.01.2022

πληρωτέο σε όσες δόσεις προκύπτουν με βάση το ελάχιστο ποσό δόσης.

Εναλλακτικά, με την επιφύλαξη των επόμενων εδαφίων της παρούσας παραγράφου, παρέχεται η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης, έως και την 29η Ιουλίου 2022, με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης. Το ποσό καταβάλλεται εντός της ανωτέρω προθεσμίας και η έκπτωση ισχύει ως την καταληκτική ημερομηνία αυτή.

Σε περίπτωση που τα προς επιστροφή ποσά βεβαιώνονται μετά την 15η Ιουλίου 2022 και εφόσον αυτά βεβαιώνονται:

- α) ως και την 15η ημέρα του μήνα, τυχόν μηνιαίες δόσεις που προηγούνται της βεβαίωσης και η μηνιαία δόση του μήνα που πραγματοποιείται η βεβαίωση, καταβάλλονται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα που πραγματοποιείται η βεβαίωση, ενώ μέχρι την ημερομηνία αυτή ισχύει και η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022,**
- β) μετά την 15η ημέρα του μήνα, τυχόν μηνιαίες δόσεις που προηγούνται της βεβαίωσης και η μηνιαία δόση του μήνα που πραγματοποιείται η βεβαίωση, καταβάλλονται την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου μήνα από το μήνα που πραγματοποιείται η βεβαίωση, μαζί με την τρέχουσα δόση αυτού, ενώ μέχρι την ημερομηνία αυτή ισχύει και η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022.⁶**

---

⁶Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 58/2022 21.07.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 60/2022 30.07.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 70/2022 31.08.2022

4. Παρέχεται δυνατότητα επιστροφής μέρους της ληφθείσας ενίσχυσης (επιστρεπτέο ποσό), ως εξής:⁷

α) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών πριν την 1η Ιανουαρίου 2019, δεν άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020 και έχουν θετικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ανέρχεται τουλάχιστον σε 30% και ως 70% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και καταγράφει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

γγ) Επιστροφή ποσοστού 50% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στις υποπερ. αα και ββ, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10.

β) Για επιχειρήσεις που έχουν κάνει έναρξη εργασιών μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 ή άνοιξαν υποκατάστημα από την 1η Απριλίου 2019 έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, όπως αυτό προκύπτει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για τη χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής ή έχουν μηδενικά ακαθάριστα έσοδα το 2019:

---

⁷Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 7/2022 28.01.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 58/2022 21.07.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 85/2022 29.11.2022

αα) Επιστροφή ποσοστού 25% της ενίσχυσης, εφόσον η μείωση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης ξεπερνάει το 30% σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 και η επιχείρηση παρουσιάζει ζημίες προ φόρων το φορολογικό έτος 2020 και εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10. Ειδικά οι εταιρείες Κ.Τ.Ε.Λ. Α.Ε. και Κ.Τ.Ε.Λ. δεν απαιτείται να πληρούν το κριτήριο της ζημίας προ φόρων.

ββ) Επιστροφή ποσοστού 33,3% της ενίσχυσης, για όλες τις λοιπές επιχειρήσεις που δεν εμπίπτουν στην υποπερίπτωση αα, εφόσον τηρήθηκε η υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 10.

Για την πλήρωση των προϋποθέσεων των περιπτώσεων α και β το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.03.2022.

Ο έλεγχος των προϋποθέσεων διενεργείται αυτοματοποιημένα από την ΑΑΔΕ. Αν δεν έχουν υποβληθεί οι δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος και οι συνυποβαλλόμενες καταστάσεις οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) φορολογικού έτους 2019 και 2020 μέχρι τις ανωτέρω ημερομηνίες κατά περίπτωση, δεν δύναται να διενεργηθεί ο έλεγχος για την πλήρωση των προϋποθέσεων για την επιστροφή μέρους της ενίσχυσης.

Για τον υπολογισμό του επιστρεπτέου ποσού διενεργείται στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο.

Ειδικά για τις κάτωθι περιπτώσεις ισχύουν τα εξής:

ι) Για επιχειρήσεις με διαχειριστική χρήση από 1 Νοεμβρίου ως 31 Οκτωβρίου ή και από 1 Δεκεμβρίου ως 30 Νοεμβρίου το ύψος των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών προκύπτει από τον κωδικό 500 της κατάστασης οικονομικών στοιχείων από επιχειρηματική δραστηριότητα (Ε3) της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 και 2020, αντίστοιχα, όπως έχουν υποβληθεί μέχρι την 31η.05.2022.

- ii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2019 που αφορά τη νέα διαχειριστική περίοδο.
- iii) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2019, όταν μέρος των εισοδημάτων είχε δηλωθεί στο φορολογικό έτος 2018, η σύγκριση των εσόδων πραγματοποιείται με αναγωγή του συνόλου των δηλωθέντων εισοδημάτων των φορολογικών ετών 2018 και 2019 σε δωδεκάμηνη βάση.
- iv) Για επιχειρήσεις που έκαναν αλλαγή της διαχειριστικής περιόδου εντός του 2020, η σύγκριση των εσόδων από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2019 της επιχείρησης διενεργείται σε σχέση με τα έσοδα από πωλήσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών του φορολογικού έτους 2020, με τον κωδικό 500 του εντύπου Ε3 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αναγόμενο σε δωδεκάμηνη βάση.
- v) Για επιχειρήσεις που εκ παραδρομής αναγνωρίστηκε το μη επιστρεπτέο ποσό ως έσοδο του φορολογικού έτους 2020, και έχει υποβληθεί μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 τροποποιητική δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020 αποκλειστικά για την αιτία αυτή, η επιχείρηση μπορεί να υποβάλει μέσω της εφαρμογής «τα αιτήματά μου» της διαδικτυακής πύλης myaade.gov.gr στον κατάλογο της «διαδικασίας» της «θεματικής ομάδας» Εισόδημα με επιλογή «Επανυπολογισμός επιστρεπτέου ποσού της επιστρεπτέας προκαταβολής» αίτηση από την 30η Νοεμβρίου μέχρι και την 7η Δεκεμβρίου 2022 προκειμένου να διενεργηθεί εκ νέου ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού, κατόπιν μηχανογραφικής διασταύρωσης των κωδικών των εντύπων φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2020 από την ΑΑΔΕ. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος νομικών προσώπων θα πρέπει να έχει διαγραφεί το συνολικό ποσό του κωδικού 481 του εντύπου Ν και

στην περίπτωση της τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, να έχει τροποποιηθεί ο υποκωδικός 011 του κωδικού 144, και παράλληλα και για τις δυο περιπτώσεις, θα πρέπει να έχει μειωθεί ισόποσα ο κωδικός 560 του πίνακα Ζ1 του εντύπου Ε3.

Για τις ανωτέρω περιπτώσεις ι ως και ν, εφόσον έχει ήδη διενεργηθεί ο υπολογισμός του επιστρεπτέου ποσού και έχει ήδη βεβαιωθεί αυτό μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, το επιστρεπτέο ποσό επανυπολογίζεται. Μετά τον επανυπολογισμό, το επιστρεπτέο ποσό που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022 διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται εκ νέου. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περ. α και β της παρ. 3 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

5. Η ΑΑΔΕ υπολογίζει με βάση τα διαθέσιμα σε αυτή στοιχεία το επιστρεπτέο ποσό και αποστέλλει, στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών, λίστα με τα στοιχεία ταυτοποίησης του υπόχρεου της επιστροφής (φυσικού ή νομικού προσώπου) και κατ' ελάχιστον ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο ή επωνυμία, κατά περίπτωση, διεύθυνση έδρας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος και το επιστρεπτέο ποσό, ολογράφως και αριθμητικώς.

Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών με βάση τη λίστα του προηγούμενου εδαφίου εκδίδει νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του επιστρεπτέου ποσού. Η ΑΑΔΕ καταχωρεί τα στοιχεία του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων και εκδίδει τις σχετικές ταυτότητες οφειλής, κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 2 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Μετά την καταχώριση του χρέους η φορολογική διοίκηση εκδίδει ατομική ειδοποίηση, την οποία αναρτά στο πληροφοριακό σύστημα

της ΑΑΔΕ myAADE, στην επιλογή Μητρώο και Επικοινωνία/eΚοινοποιήσεις και αποστέλλει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη δηλωθείσα από τον υπόχρεο ηλεκτρονική διεύθυνση. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση κατά το προηγούμενο εδάφιο, η ατομική ειδοποίηση αποστέλλεται ταχυδρομικά.

Η οφειλή από το επιστρεπτέο ποσό της ενίσχυσης εμφανίζεται στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ («myAADE»).

6. Το ποσό της επιστροφής μετά την είσπραξη του εμφανίζεται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό στους Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων 1590305001 «Επιστροφές μεταβιβάσεων με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής από ατομικές επιχειρήσεις» και 1590305002 «Επιστροφές μεταβιβάσεων με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής από ιδιωτικές επιχειρήσεις με νομική μορφή».

7. Η καταβολή των οφειλόμενων ποσών από επιστρεπτέα προκαταβολή γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας απόφασης και δεν επιτρέπεται η υπαγωγή αυτών σε άλλη ρύθμιση αποπληρωμής οφειλών βάσει νόμου, δικαστικής απόφασης, συμφωνίας ή απόφασης διοικητικού οργάνου.

Τα προς επιστροφή ποσά που βεβαιώνονται, επιβαρύνονται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

8. Στην περίπτωση της εφάπαξ επιστροφής του ανωτέρω επιστρεπτέου ποσού μετά την καταβολή του και εφόσον αυτή πραγματοποιηθεί εμπρόθεσμα, το ποσό της έκπτωσης του 15% προσαυξάνει το μη επιστρεπτέο ποσό της ενίσχυσης το οποίο είναι αφορολόγητο, ενώ το ποσό της επιστροφής μειώνει το χορηγηθέν ποσό της ενίσχυσης και:

α) εφόσον η ενίσχυση έχει χορηγηθεί βάσει του προσωρινού πλαισίου, δεν συνυπολογίζεται εφεξής στο όριο σώρευσης για το προσωρινό πλαίσιο, της παρ. 1 του άρθρου 5 ή

β) εφόσον η ενίσχυση έχει χορηγηθεί βάσει του Κανονισμού de minimis, δεν συνυπολογίζεται εφεξής για το σκοπό υπολογισμού του ορίου σώρευσης της παρ. 2 του άρθρου 5.⁸

9. Ειδικά για τις επιχειρήσεις που επλήγησαν αποδεδειγμένα από τις πυρκαγιές που εκδηλώθηκαν σε περιοχές της ελληνικής επικράτειας από 1η Μαΐου ως και 2 Σεπτεμβρίου 2021, όπως αυτές έχουν οριοθετηθεί με τις υπό στοιχεία Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε/13758/A325/20.08.2021 (Β' 3905), Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε/13975/A325/ 20.08.2021 (Β' 3898), Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε/13665/A325/17.08.2021 (Β' 3863) και Δ.Α.Ε.Φ.Κ.-Κ.Ε/11203/A325/09.07.2021 κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εσωτερικών, Υποδομών και Μεταφορών, το επιστρεπτέο ποσό, δεν επιστρέφεται. Για το σκοπό αυτό αποστέλλονται στην ΑΑΔΕ και στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών από την οικεία περιφέρεια ή σε περίπτωση αγροτικών εκμεταλλεύσεων από τον ΕΛΓΑ, καταστάσεις με τα στοιχεία (ΑΦΜ, Επωνυμία, Έδρα υποκατάστημα) των επιχειρήσεων ή των αγροτικών εκμεταλλεύσεων με την οποία βεβαιώνεται ότι οι επιχειρήσεις ή οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις που περιλαμβάνονται σε αυτές έχουν πληγεί από τις πυρκαγιές του προηγούμενου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση για τις επιχειρήσεις που έχουν έδρα ή υποκατάστημα στους Δήμους Μαντουδίου Λίμνης Αγίας Άννας και Ιστιαιάς Αιδηψού της Περιφερειακής Ενότητας Εύβοιας της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, οι οποίοι επλήγησαν από την πυρκαγιά της 3ης Αυγούστου 2021, το επιστρεπτέο ποσό, δεν επιστρέφεται.

10. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών, σε συνεργασία με την ΑΑΔΕ και το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων μεριμνούν για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων.

Άρθρο 10

Υποχρεώσεις δικαιούχων - Κυρώσεις

1. Η επιχείρηση υποχρεούται να διατηρήσει από την 1η Μαρτίου 2021 έως την 31 Μαΐου 2021 τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε κατά την 1η Μαρτίου 2021, βάσει των στοιχείων του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ.

---

⁸Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 60/2022 30.07.2022

Για τον έλεγχο της προϋπόθεσης της διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021, εξαιρούνται οι λύσεις συμβάσεων ένεκα συνταξιοδότησης ή θανάτου, οι λύσεις συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου και οι οικειοθελείς παραιτήσεις.

Για τον υπολογισμό, προστίθεται στον αριθμό των εργαζομένων, που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021, για τον μήνα βάσης υπολογισμού και για κάθε έναν από τους επόμενους μήνες, σωρευτικά, ο αριθμός των αναγγελιών πρόσληψης (έντυπο Ε3 Εργάνη) και αφαιρείται ο αριθμός καταγγελιών σύμβασης εργασίας (έντυπο Ε6 Εργάνη) με την εξαίρεση των καταγγελιών σύμβασης όπου έχει θεμελιωθεί το συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

Στη συνέχεια υπολογίζεται το άθροισμα του ανωτέρω μεγέθους για τους μήνες Μάρτιο 2021 έως και Μάιο 2021 και διαιρείται με τον αριθμό των μηνών, ήτοι με τον αριθμό τρία (3). Εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά μία μονάδα και άνω από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021, θεωρείται ότι δεν τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων, ενώ εάν το αποτέλεσμα που προκύπτει είναι μικρότερο κατά λιγότερο από μία μονάδα από τον αριθμό των εργαζομένων που απασχολούσε η επιχείρηση κατά την 1η Μαρτίου 2021, θεωρείται ότι τηρήθηκε η ανωτέρω υποχρέωση διατήρησης του αριθμού των εργαζομένων.⁹

Για τον ανωτέρω έλεγχο λαμβάνονται υπόψη τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία στο σύστημα ΕΡΓΑΝΗ, όπως αυτά διαβιβάζονται από το ΕΡΓΑΝΗ στην ΑΑΔΕ για το σκοπό αυτό.¹⁰

2. Εφόσον η επιχείρηση ενισχύεται βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει να υποβάλει, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «myBusinessSupport», μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2021 τα δικαιολογητικά που προ-βλέπονται στο Παράρτημα II.Β. της παρούσας, το οποίο και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της παρούσας. Σε περίπτωση μη υποβολής των απαιτούμενων δικαιολογητικών μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία, η επιχείρηση μπορεί να τα υποβάλει

---

⁹Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 85/2022 29.11.2022

¹⁰Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 27/2022 30.05.2022

μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας «myBusinessSupport», από την 19η Ιουλίου μέχρι την 23η Σεπτεμβρίου 2022, από την 30η Νοεμβρίου 2022 μέχρι και την 30η Δεκεμβρίου 2022 και από την 1η Φεβρουαρίου μέχρι και την 31η Μαΐου 2023. Ειδικότερα, το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, για τα Δικαστήρια εντός ΟΣΔΔΥ-ΠΠ που διαθέτουν ηλεκτρονικό σύστημα, αναζητείται αυτεπαγγέλτως, με αποστολή σχετικών στοιχείων από την ΑΑΔΕ, όπως ενδεικτικά Α.Φ.Μ., έδρα, επωνυμία. Για τις περιπτώσεις που πριν την 30.6.2021 αντί για τα πιστοποιητικά μη πτώχευσης, μη υποβολής αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση και μη υποβολής αίτησης για θέση σε αναγκαστική διαχείριση, έχει υποβληθεί Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας, νοείται ότι έχει εκπληρωθεί η υποχρέωση υποβολής των σχετικών πιστοποιητικών.¹¹

3. Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της μεταποίησης και εμπορίας γεωργικών προϊόντων υποχρεούνται να μην μετακυλούν εις ολόκληρον ή μερικώς στους πρωτογενείς παραγωγούς τη χορηγούμενη δύναμη της παρούσας ενίσχυση.

4. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να υποβάλουν κάθε στοιχείο, έγγραφο ή άλλη πληροφορία τους ζητηθεί αρμοδίως, ιδίως, για τον έλεγχο πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης της ενίσχυσης.

5. Σε περίπτωση που κατά τον έλεγχο της επιχείρησης από τη φορολογική διοίκηση ή άλλο αρμόδιο όργανο ελέγχου διαπιστωθεί μη τήρηση των όρων της παρούσας, υπέρβαση του ανώτατου ορίου ενίσχυσης ή υποβολή ψευδών στοιχείων είναι άμεσα απαιτητό

α) το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης στην περίπτωση που η επιχείρηση δεν είναι δικαιούχος ή δεν τήρησε τους όρους της παρούσας ή

---

¹¹Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 614/2021 31.06.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 743/2021 16.07.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 963/2021 30.09.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 1054/2021 16.11.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 58/2022 21.07.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 70/2022 31.08.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 85/2022 29.11.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 12/2023; 01.02.2023

β) το υπερβάλλον ποσό της ενίσχυσης στην περίπτωση που η επιχείρηση είναι δικαιούχος μικρότερου ποσού από το χορηγηθέν, εντόκως από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, με το επιτόκιο ανάκτησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αυτό καθορίζεται σύμφωνα με την Ανακοίνωσή της σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης, εφαρμοζόμενου κατά τα λοιπά του ΚΕΔΕ.

Τα ανωτέρω ισχύουν και για την επιστροφή του συνόλου της χορηγηθείσας ενίσχυσης

α) σε περίπτωση που δεν υποβληθούν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα όρια μεγέθους που δηλώθηκαν στην αίτηση χορήγησης της επιστρεπτέας προκαταβολής, εντός των προθεσμιών της παρ. 2, με την επιφύλαξη της ανταπόκρισης των Δικαστηρίων εντός ΟΣΔΔΥ-ΠΠ από τα οποία το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας έχει αναζητηθεί αυτεπαγγέλτως και β) σε περίπτωση που η επιχείρηση δεν έχει υποβάλει τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος (Ε3) φορολογικού έτους 2019 και 2020, έως την 31.3.2022, εφόσον είχε κατά νόμο υποχρέωση να τις υποβάλει.

Στην περίπτωση που τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο οποιασδήποτε εκ των κοινών αποφάσεων ΓΔΟΥ 94/2.5.2020 (Β' 1645), ΓΔΟΥ 148/3.7.2020 (Β' 2729), ΓΔΟΥ 233/10.10.2020 (Β' 4471), ΓΔΟΥ 281/13.11.2020 (Β' 5047), ΓΔΟΥ 19/25.1.2021 (Β' 236), ΓΔΟΥ232/1.3.2021 (Β' 804) και ΓΔΟΥ420/23.4.2021 (Β' 1689), νοείται ότι εκπληρώνεται η υποχρέωση υποβολής στο πλαίσιο της παρούσας.

Στην περίπτωση που έχει εκδοθεί ο νόμιμος τίτλος είσπραξης του επιστρεπτέου ποσού και η σχετική ταυτότητα οφειλής και από τον έλεγχο προκύψει ότι:

- α) Η επιχείρηση δεν ήταν δικαιούχος της ενίσχυσης, το επιστρεπτέο ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την άμεση επιστροφή του συνόλου της ενίσχυσης εντόκως, ως αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης δεν επιστρέφονται αλλά πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από το νέο τίτλο είσπραξης.**
- β) η επιχείρηση είναι δικαιούχος μικρότερου ποσού ενίσχυσης, υπολογίζεται από την ΑΑΔΕ το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που έλαβε ο δικαιούχος. Για το μέρος του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού εκδίδεται από την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών Ατομικό Φύλλο Έκπτωσης (ΑΦΕΚ) για την μείωση της αρχικής βεβαίωσης επιστρεπτέου ποσού, διατηρώντας τον αριθμό των υπολειπόμενων δόσεων και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την άμεση επιστροφή του εντόκως. Σε περίπτωση που από την εκκαθάριση του ΑΦΕΚ προκύπτει εξόφληση του αρχικού τίτλου είσπραξης, το υπερβάλλον ποσό που τυχόν καταβλήθηκε έναντι του αρχικού τίτλου είσπραξης δεν επιστρέφεται αλλά πιστώνεται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.**

Στις περ. α και β η επιχείρηση δεν δικαιούται την έκπτωση της εφάπαξ καταβολής της παρ. 3 του άρθρου 9 για κανένα καταβαλλόμενο ποσό.

Για τη βεβαίωση και έκδοση ταυτότητας οφειλής των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 10Α. Ο

υπολογισμός των τόκων ανάκτησης γίνεται από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης.¹²

6. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης, ο δικαιούχος-λήπτης της ενίσχυσης υποχρεούται να παράσχει κάθε στοιχείο, έγγραφο ή πληροφορία, ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης του παρόντος προγράμματος ενίσχυσης, στα αρμόδια όργανα.

7. Όλα τα σχετικά δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία τηρούνται από την επιχείρηση σε ειδική μερίδα για δέκα (10) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

8. Σε περίπτωση πιθανής καταστρατήγησης των διατάξεων ή υποβολής δηλώσεων με ψευδή ή ανακριβή στοιχεία που τροποποιούν το ύψος των ακαθάριστων εσόδων, του κύκλου εργασιών ή τους ΚΑΔ ή δεν αποτυπώνουν ορθά την κατάσταση λειτουργίας των επιχειρήσεων, με σκοπό είτε την υπαγωγή της αιτούσας στις διατάξεις του άρθρου τρίτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο τέταρτο της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το

---

¹²Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 27/2022 30.05.2022; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 58/2022 21.07.2022

άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), είτε την προσαύξηση του ποσού της ενίσχυσης, η ΑΑΔΕ δύναται:¹³

- α) να μην εγκρίνει προσωρινά την αίτηση για τη χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής και να ενημερώσει εγγράφως τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών με τα κρίσιμα για κάθε περίπτωση στοιχεία,**
- β) να μην συμπεριλαμβάνει τα πρόσωπα τα οποία πιθανώς καταστρατηγούν τις διατάξεις στις αναλυτικές και συγκεντρωτικές καταστάσεις δικαιούχων της παρ. 3 του άρθρου 7, ενημερώνοντας σχετικά όλες τις συναρμόδιες υπηρεσίες,**
- γ) να κοινοποιεί τα ευρήματα στον Εισαγγελέα Οικονομικού Εγκλήματος και στη Γενική Διεύθυνση του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος για την εξακρίβωση πιθανής απόπειρας τέλεσης οικονομικών εγκλημάτων σε βάρος του Ελληνικού Δημοσίου,**
- δ) να προβαίνει στις δέουσες ενέργειες συμμόρφωσης ή ελέγχου, με βάση την κείμενη νομοθεσία.**

Άρθρο 10Α

Αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά¹⁴

1. Για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό και ο αναλογών τόκος υπολογίζεται από την ΑΑΔΕ με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία.

Στη συνέχεια η ΑΑΔΕ αποστέλλει στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών λίστα με τα στοιχεία ταυτοποίησης του υπόχρεου της επιστροφής (φυσικού ή νομικού προσώπου) και κατ' ελάχιστον ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο ή επωνυμία, κατά περίπτωση, διεύθυνση έδρας και ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ. φορολογίας εισοδήματος και το ποσό προς επιστροφή ολογράφως και αριθμητικώς και διακριτά τον αναλογούντα τόκο ολογράφως και αριθμητικώς.

---

¹³Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 432/2021 29.04.2021

¹⁴Προσθήκη Α. ΓΔΟΥ 27/2022 30.05.2022

Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών με βάση τη λίστα του προηγούμενου εδαφίου εκδίδει απόφαση επιστροφής του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού ενίσχυσης και του αναλογούντος τόκου, η οποία αποτελεί νόμιμο τίτλο για την είσπραξη του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού και του αναλογούντος τόκου.

2. Η απόφαση επιστροφής του αχρεωστήτως καταβληθέντος ποσού και του αναλογούντος τόκου, κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω της ανάρτησης στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ myAADE, στην επιλογή Μητρώο και Επικοινωνία/e-Κοινοποιήσεις και κατόπιν αποστολής ειδοποίησης με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη δηλωθείσα από τον υπόχρεο ηλεκτρονική διεύθυνση.

3. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό, επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης μέχρι την ημερομηνία βεβαίωσής του. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο ανάκτησης που ορίζεται, για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κεφ. V του κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής.

4. Ακολούθως η ΑΑΔΕ καταχωρεί τα στοιχεία του νόμιμου τίτλου στα βιβλία εισπρακτέων εσόδων και εκδίδει τις σχετικές ταυτότητες οφειλής. Μετά την καταχώριση του χρέους η φορολογική διοίκηση εκδίδει ατομική ειδοποίηση, την οποία αναρτά στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ myAADE, στην επιλογή Μητρώο και Επικοινωνία/e-Κοινοποιήσεις και αποστέλλει μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη δηλωθείσα από τον υπόχρεο ηλεκτρονική διεύθυνση. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση κατά το προηγούμενο εδάφιο, η ατομική ειδοποίηση αποστέλλεται ταχυδρομικά. Η οφειλή από το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό της ενίσχυσης και διακριτά ο αναλογών τόκος, όπως έχει υπολογιστεί μέχρι την ημερομηνία της βεβαίωσης εμφανίζεται στο πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ («myAADE»).

5. Το προς επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη φορολογική διοίκηση, καθίσταται καταβλητέο εφάπαξ με ανάλογη εφαρμογή της περ. α της παρ. 3 του άρθρου 9

ανεξαρτήτως της ημερομηνίας βεβαίωσης και επιβαρύνεται με τόκους εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.¹⁵

6. Η ΑΑΔΕ μετά την είσπραξη των ποσών ενημερώνει σχετικά την ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών.

7. Τα ποσά μετά την είσπραξή τους εμφανίζονται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό στους Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων 1590305001 «Επιστροφές μεταβιβάσεων με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής από ατομικές επιχειρήσεις» και 1590305002 «Επιστροφές μεταβιβάσεων με τη μορφή της επιστρεπτέας προκαταβολής από ιδιωτικές επιχειρήσεις με νομική μορφή». Οι αναλογούντες τόκοι εμφανίζονται ως έσοδο στον κρατικό προϋπολογισμό στους Αναλυτικούς Λογαριασμούς Εσόδων 1510902001 «Τόκοι από την επιστρεπτέα προκαταβολή ατομικών επιχειρήσεων» και 1510902002 «Τόκοι από την επιστρεπτέα προκαταβολή ιδιωτικών επιχειρήσεων με νομική μορφή».¹⁶

8. Για τα ποσά που βεβαιώθηκαν ως αχρεωστήτως καταβληθέντα μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, η προθεσμία καταβολής παρατείνεται ως την 30η Ιουνίου 2023.

Σε περίπτωση βεβαίωσης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών λόγω μη τήρησης της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων διενεργείται εκ νέου υπολογισμός σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 10.

Εφόσον έχουν υποβληθεί τα απαραίτητα δικαιολογητικά μέχρι και 23 Σεπτεμβρίου 2022 και μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ.

---

¹⁵Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 85/2022 29.11.2022

¹⁶Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 85/2022 29.11.2022

4 του άρθρου 8. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 31ης Μαΐου 2023 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης, το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό που βεβαιώθηκε διαγράφεται με την έκδοση Ατομικού Φύλλου Έκπτωσης (ΑΦΕΚ), από τη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών και ταυτόχρονα εκδίδεται νέος νόμιμος τίτλος είσπραξης για την επιστροφή του επιστρεπτέου μέρους της ενίσχυσης όπως αυτό υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9. Ο νέος τίτλος είσπραξης εξοφλείται σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 9. Η δυνατότητα εφάπαξ καταβολής του επιστρεπτέου ποσού της ληφθείσας ενίσχυσης με έκπτωση 15% επί του επιστρεπτέου ποσού των ανωτέρω περ. α και β της παρ. 3 του άρθρου 9 ισχύει μόνο εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έχουν υποβληθεί το αργότερο μέχρι και την 23η Σεπτεμβρίου 2022. Ποσά που τυχόν καταβλήθηκαν βάσει του αρχικού τίτλου είσπραξης πιστώνονται στην οφειλή που προκύπτει από τον νέο τίτλο είσπραξης.

Εφόσον μετά τον επανυπολογισμό της υποχρέωσης διατήρησης εργαζομένων και την παρέλευση της προθεσμίας της 31ης Μαΐου 2023 για την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, προκύπτει ότι δεν τηρήθηκαν οι υποχρεώσεις της επιχείρησης σύμφωνα με το άρθρο 10, η παράταση του πρώτου εδαφίου θεωρείται ως μη χορηγηθείσα και εφαρμόζεται το 6 του ν.4978/2022 (Κ.Ε.Δ.Ε.) επί του ποσού που βεβαιώθηκε μέχρι και 2 Νοεμβρίου 2022, από 1 Δεκεμβρίου 2022.¹⁷

---

¹⁷Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 12/2023 01.02.2023

Άρθρο 11

Υποχρέωση διαφάνειας

- 1. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει του Προσωρινού Πλαισίου στο πλαίσιο της παρούσας αναρτώνται από την αρμόδια υπηρεσία στην εφαρμογή της ΕΕ για την διαφάνεια “Transparency Award Module” (TAM), εντός ενός έτους από την χορήγησή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 88 του Προσωρινού Πλαισίου και στην υποπαρ. Β11 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107).**
- 2. Με τη λήψη της ενίσχυσης τεκμαίρεται η συναίνεση του δικαιούχου-λήπτη της ενίσχυσης για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων για την ενίσχυση που έλαβε.**

Άρθρο 12

Τήρηση αρχείου - Υποβολή εκθέσεων

- 1. Η ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών έχει τη γενική εποπτεία και την ευθύνη της διοικητικής υποστήριξης της δράσης. Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, αναλαμβάνει την υποχρέωση της επιβεβαίωσης τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων της ενίσχυσης, αποκλειστικά και μόνο στη βάση παραστατικών και εγγράφων που της έχουν υποβληθεί από την ΑΑΔΕ ή άλλο αρμόδιο φορέα, και τηρεί λεπτομερή αρχεία για τουλάχιστον δέκα (10) έτη από την ημερομηνία χορήγησης των μεμονωμένων ενισχύσεων, από τα οποία αποδεικνύεται ότι τηρήθηκαν οι απαιτούμενες, εκ της παρούσας, προϋποθέσεις για την χορήγηση της επιστρεπτέας προκαταβολής. Επίσης, η εν λόγω υπηρεσία μεριμνά για την ανάρτηση των ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει του Προσωρινού Πλαισίου στο TAM, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 12 της παρούσας, καθώς και για την υποβολή των ετήσιων εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά τα προβλεπόμενα στο σημείο 89 του Προσωρινού Πλαισίου.**
- 2. Η ΑΑΔΕ υποχρεούται να αποστέλλει στη ΓΔΟΥ του Υπουργείου Οικονομικών κάθε απαιτούμενη πληροφορία σχετική με την εφαρμογή της παρούσας απόφασης, ιδίως στοιχείων που απαιτούνται στο πλαίσιο υποβολής των προβλεπόμενων ετήσιων εκθέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.**

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Με βάση τον ως άρθρο 2 παρ. 18 του Καν. 651/2014, προβληματική είναι η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης [πλην Μικρομεσαίας Επιχείρησης¹ (ΜΜΕ) που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί, τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό], όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο'**
- β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί, τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί, πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας»**

παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ '

- γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί, τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της'**
- δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης'**
- ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:**

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Ο έλεγχος των ως άνω προϋποθέσεων γίνεται σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης καθώς και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης.

Σημειώνονται τα εξής:

- Η ενίσχυση θεωρείται ότι έχει χορηγηθεί κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης (ήτοι κατά την ημερομηνία έκδοσης εγκριτικής απόφασης), ανεξάρτητα από την ημερομηνία καταβολής της ενίσχυσης στην επιχείρηση.

-Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ή σσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις δηλώνονται επίσης στον ως άνω πίνακα και λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ή σσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το σχετικό ανώτατο όριο.

- Αν μια επιχείρηση έχει διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ή σσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην

επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας πρέπει να κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης.

γ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά ανώτατα όρια ενίσχυσης σύμφωνα με τον Καν. de minimis, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι για καθεμία από τις δραστηριότητες αυτές τηρείται το σχετικό ανώτατο όριο.

δ. Ότι σε περίπτωση που δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1407/13, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

ε. Ότι για την επιχείρηση δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παραγράφου 1 του άρθρου 40 του ν. 4488/2017 (Α'137).

στ. Αν η επιχείρηση είναι ΜΜΕ ή όχι, με βάση τον ορισμό που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι του Καν. 651/2014.

ζ. Ότι έχει λάβει γνώση του περιεχομένου της παρούσας απόφασης και ότι πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων της παρούσας.

B. ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ¹⁸

---

¹⁸Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 614/2021 310.06.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 743/2021 16.07.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 963/2021 30.09.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 1054/2021 16.11.2021; Τροποποίηση Α. ΓΔΟΥ 58/2022 21.07.2022

Η επιχείρηση εφόσον έχει ενισχυθεί βάσει του Προσωρινού Πλαισίου, οφείλει, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 10 της παρούσας να προσκομίσει τα κάτωθι δικαιολογητικά:

1. Υπεύθυνη δήλωση του λογιστή της επιχείρησης που να βεβαιώνει ότι η επιχείρηση την 31.12.2019 (ανάλογα με την νομική μορφή και το είδος βιβλίων της επιχείρησης), σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο Α του Παραρτήματος Ι «Ορισμός Προβληματικής Επιχείρησης»:

- είτε δεν είχε απολέσει πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών,
- είτε δεν είχε απολέσει πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών.

Το ανωτέρω δεν απαιτείται στην περίπτωση ανεξάρτητων ατομικών επιχειρήσεων, καθώς και στην περίπτωση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων.

Επιπλέον, εάν πρόκειται για μεγάλη επιχείρηση, να βεβαιώνει ότι τα τελευταία δύο έτη:

- ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης δεν ήταν υψηλότερος του 7,5 και
- ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) δεν ήταν κάτω του 1,0.

2. Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΔ ΤΟΜΕΑ ΑΛΙΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

03	Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια
10.2	Επεξεργασία και συντήρηση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
10.41.12	Παραγωγή λιπών και ελαίων και των κλασμάτων τους, ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών
46.11.11.07	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, ζώντων και γόνου
46.17.11.27	Εμπορικοί αντιπρόσωποι που μεσολαβούν στην πώληση ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων, μη ζώντων
46.21.19.11	Χονδρικό εμπόριο προϊόντων π.δ.κ.α. ψαριών ή καρκινοειδών, μαλακίων η άλλων υδρόβιων ασπόνδυλων
46.38.1	Χονδρικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων
46.76.19.14	Χονδρικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
46.76.19.15	Χονδρικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
46.76.19.30	Χονδρικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
47.23	Λιανικό εμπόριο ψαριών, καρκινοειδών και μαλακίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.77.82.08	Λιανικό εμπόριο μαργαριταριών από καλλιέργεια, ακατέργαστων
47.77.82.13	Λιανικό εμπόριο φυσικών μαργαριταριών, ακατέργαστων
47.78.86.18	Λιανικό εμπόριο κοραλλιών και παρόμοιων προϊόντων, οστράκων μαλακίων, καρκινοειδών ή εχινόδερμων και οστών σουπιών
47.91.15	Λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων, με αλληλογραφία ή μέσω διαδικτύου
47.99.15	Άλλο λιανικό εμπόριο ψαριών, οστρακοειδών και μαλακίων εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV ΚΩΔΙΚΟΙ ΑΡΙΘΜΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Παρατίθεται πίνακας με τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) των κλάδων που εμπίπτουν στην παρ.2 του άρθρου 3 και στην παρ.2 του άρθρου 4 της παρούσας απόφασης. Σε περίπτωση τετραψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες πενταψήφιων, εξαψήφιων και οκταψήφιων, σε περίπτωση πενταψήφιου ΚΑΔ συμπεριλαμβάνονται όλες οι υποκατηγορίες εξαψήφιων και οκταψήφιων, κ.ο.κ.

ΚΑΔ	Περιγραφή
01.49.19.02	Εκτροφή γουνοφόρων ζώων (αλεπούς, μινκ, μυοκάστορα, τσιντσιλά και άλλων)
01.49.3	Παραγωγή ακατέργαστων γουνοδερμάτων και διάφορων ακατέργαστων προβιών και δερμάτων
14.20	Κατασκευή γούνινων ειδών
15.11	Κατεργασία και δέψη δέρματος κατεργασία και βαφή γουναρικών
33.16	Επισκευή και συντήρηση αεροσκαφών και διαστημόπλοιων
46.42.11.27	Χονδρικό εμπόριο δεψασμένων η κατεργασμένων γουνοδερμάτων
46.42.11.40	Χονδρικό εμπόριο ημιετοίμων γουναρικών
46.42.11.29	Χονδρικό εμπόριο ειδών ένδυσης, εξαρτημάτων ρουχισμού και άλλων ειδών από γουνόδερμα (εκτός από καλύμματα κεφαλιού)
46.42.11.58	Χονδρικό εμπόριο αποκομμάτων γουναρικών
46.90.10.06	Χονδρικό εμπόριο διάφορων τουριστικών και λοιπών παρόμοιων ειδών λαϊκής τέχνης
47.19	Άλλο λιανικό εμπόριο σε μη εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01) και Εκμετάλλευση περίπτερου (47.19.10.02)
47.41	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, περιφερειακών μονάδων υπολογιστών και λογισμικού σε εξειδικευμένα καταστήματα

47.42	Λιανικό εμπόριο τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.43	Λιανικό εμπόριο εξοπλισμού ήχου και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.51	Λιανικό εμπόριο κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.52	Λιανικό εμπόριο σιδηρικών, χρωμάτων και τζαμιών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.53	Λιανικό εμπόριο χαλιών, κιλιμιών και επενδύσεων δαπέδου και τοίχου σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.54	Λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών οικιακών συσκευών σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση το λιανικό εμπόριο βυσμάτων, πριζών και άλλων συσκευών για τη διακοπή ή την προστασία ηλεκτρικών κυκλωμάτων που δεν καταχωρούνται αλλού [π.δ.κ.α.] (ΚΑΔ 47.54.54.07) και το λιανικό εμπόριο ηλεκτρικών θερμαντικών αντιστάσεων (ΚΑΔ 47.54.54.12)
47.59	Λιανικό εμπόριο επίπλων, φωτιστικών και άλλων ειδών οικιακής χρήσης σε εξειδικευμένα καταστήματα, με εξαίρεση του λιανικού εμπορίου άλλων ηλεκτρικών λαμπτήρων και φωτιστικών εξαρτημάτων (ΚΑΔ 47.59.56.01) και του λιανικού εμπορίου λαμπτήρων πυράκτωσης π.δ.κ.α. (ΚΑΔ 47.59.56.07)
47.61	Λιανικό εμπόριο βιβλίων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.62.63	Λιανικό εμπόριο χαρτικών ειδών, εξαιρουμένου του λιανικού εμπορίου μελανιών, με αναγόμωση φυσιγγίων (cartridges) εκτυπωτών (ΚΑΔ 47.62.63.18)
47.63	Λιανικό εμπόριο εγγραφών μουσικής και εικόνας σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.64	Λιανικό εμπόριο αθλητικού εξοπλισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.65	Λιανικό εμπόριο παιχνιδιών κάθε είδους σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.71	Λιανικό εμπόριο ενδυμάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα

47.72	Λιανικό εμπόριο υποδημάτων και δερμάτινων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.75	Λιανικό εμπόριο καλλυντικών και ειδών καλλωπισμού σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο χαρτιού υγείας, χαρτομάντιλων, μαντιλιών και πετσετών καθαρισμού προσώπου, τραπεζομάντιλων και πετσετών φαγητού, από χαρτί (47.75.76.19)
47.76	Λιανικό εμπόριο λουλουδιών, φυτών, σπόρων, λιπασμάτων, ζώων συντροφιάς και σχετικών ζωοτροφών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων οσπριωδών λαχανικών, αποφλοιωμένων, για σπορά (47.76.77.02), Λιανικό εμπόριο γεωργικών σπόρων σε μικροσυσκευασίες (47.76.77.04), Λιανικό εμπόριο δενδρυλλίων και φυτών (εκτός καλλωπιστικών φυτών) (47.76.77.05), Λιανικό εμπόριο ελαιούχων σπόρων π.δ.κ.α. (47.76.77.06), Λιανικό εμπόριο ζώντων φυτών, κονδύλων, βολβών και ριζών, μοσχευμάτων και παραφυάδων, μυκηλιών μανιταριών (47.76.77.07), Λιανικό εμπόριο καλαμποκιού για σπορά (47.76.77.08), Λιανικό εμπόριο κεραμικών ειδών που χρησιμοποιούνται στη γεωργία και για τη μεταφορά ή τη συσκευασία αγαθών (47.76.77.09), Λιανικό εμπόριο σπόρων ανθέων και καρπών (47.76.77.13), Λιανικό εμπόριο σπόρων ζαχαρότευτλων και σπόρων κτηνοτροφικών φυτών (47.76.77.14), Λιανικό εμπόριο σπόρων ηλίανθου, σουσαμιού, κάρδαμου, κράμβης, ελαιοκράμβης και σιναπιού, για σπορά (47.76.77.15), Λιανικό εμπόριο σπόρων λαχανικών (47.76.77.16), Λιανικό εμπόριο σπόρων πατάτας (47.76.77.17), Λιανικό εμπόριο φρέσκων φυτών που χρησιμοποιούνται κυρίως στην αρωματοποιία, τη φαρμακευτική ή την παραγωγή εντομοκτόνων, μυκητοκτόνων ή για παρόμοιους σκοπούς (47.76.77.18), Λιανικό εμπόριο φυσικών χριστουγεννιάτικων δέντρων (47.76.77.19), Λιανικό εμπόριο φυτικών υλών π.δ.κ.α. για σπαρτοπλεκτική, παραγέμισμα, βάτες, βαφή ή δέψη, φυτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.76.77.20), Λιανικό εμπόριο λιπασμάτων και αγροχημικών προϊόντων (47.76.78), Λιανικό εμπόριο ζώων συντροφιάς και τροφών για ζώα συντροφιάς (47.76.79)

47.77	Λιανικό εμπόριο ρολογιών και κοσμημάτων σε εξειδικευμένα καταστήματα
47.78	Άλλο λιανικό εμπόριο καινούργιων ειδών σε εξειδικευμένα καταστήματα, εκτός από Λιανικό εμπόριο υλικών καθαρισμού (47.78.84), Λιανικό εμπόριο καύσιμου πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας (47.78.85), Λιανικό εμπόριο περουκών και ποστίς (47.78.86.24), Λιανικό εμπόριο ακατέργαστων αγροτικών προϊόντων π.δ.κ.α. (47.78.87), Λιανικό εμπόριο μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. (47.78.88)
47.79	Λιανικό εμπόριο μεταχειρισμένων ειδών σε καταστήματα
47.89	Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών σε υπαίθριους πάγκους και αγορές
47.99	Άλλο λιανικό εμπόριο εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών, με εξαίρεση το Άλλο λιανικό εμπόριο πετρελαίου οικιακής χρήσης, υγραέριου, άνθρακα και ξυλείας εκτός καταστημάτων, υπαίθριων πάγκων ή αγορών (47.99.85), καθώς και του λιανικού εμπορίου άλλων τυποποιημένων τροφίμων π.δ.κ.α. μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.24.01), του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων προϊόντων αρτοποιίας μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.16.01), του λιανικού εμπορίου ροφημάτων μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.21.01) και του λιανικού εμπορίου τυποποιημένων ειδών ζαχαροπλαστικής μέσω αυτόματων πωλητών (47.99.17.01)
49.31	Αστικές και προαστιακές χερσαίες μεταφορές επιβατών
49.39	Άλλες χερσαίες μεταφορές επιβατών π.δ.κ.α.
50.10	Θαλάσσιες και ακτοπλοϊκές μεταφορές επιβατών
50.30	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές επιβατών
51.10	Αεροπορικές μεταφορές επιβατών
51.21	Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων
52.21.29.02	Υπηρεσίες οδηγού λεωφορείου (μη εκμεταλλευτή)
52.21.29.03	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, λιανικά

52.21.29.04	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων αστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους, χονδρικά
52.21.29.05	Υπηρεσίες πώλησης εισιτηρίων υπεραστικών χερσαίων συγκοινωνιακών μέσων από τρίτους
52.22	Δραστηριότητες συναφείς με τις πλωτές μεταφορές
52.23	Δραστηριότητες συναφείς με τις αεροπορικές μεταφορές
55.10	Ξενοδοχεία και παρόμοια καταλύματα
55.20	Καταλύματα διακοπών και άλλα καταλύματα σύντομης διαμονής
55.30	Χώροι κατασκήνωσης, εγκαταστάσεις για οχήματα αναψυχής και ρυμουλκούμενα οχήματα
55.90.13	Υπηρεσίες κλιναμαξών (βαγκόν-λι) και υπηρεσίες ύπνου σε Άλλα μεταφορικά μέσα
55.90.19	Άλλες υπηρεσίες καταλύματος π.δ.κ.α.
56.10	Δραστηριότητες υπηρεσιών εστιατορίων και κινητών μονάδων εστίασης
56.21	Δραστηριότητες υπηρεσιών τροφοδοσίας για εκδηλώσεις
56.29	Άλλες υπηρεσίες εστίασης, με εξαίρεση τις Υπηρεσίες γευμάτων που παρέχονται από στρατιωτικές τραπεζαρίες (56.29.20.01)
56.30	Δραστηριότητες παροχής ποτών
59.13.11.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών
59.14	Δραστηριότητες προβολής κινηματογραφικών ταινιών
61.90.10.07	Υπηρεσίες πρόσβασης του κοινού στο διαδίκτυο (σε χώρους που δεν παρέχονται τρόφιμα ή ποτά)
74.20	Φωτογραφικές δραστηριότητες
74.30	Δραστηριότητες μετάφρασης και διερμηνείας
77.11	Ενοικίαση και εκμίσθωση αυτοκινήτων και ελαφρών μηχανοκίνητων οχημάτων
77.21	Ενοικίαση και εκμίσθωση ειδών αναψυχής και αθλητικών ειδών, με εξαίρεση τις υπηρεσίες ενοικίασης ποδηλάτων

	(ΚΑΔ 77.21.10.08) και τις υπηρεσίες μίσθωσης αθλητικού εξοπλισμού (μπαστούνιων γκολφ, ρακετών κ.λπ.) (ΚΑΔ 77.21.10.09)
77.22	Ενοικίαση βιντεοκασετών και δίσκων
77.29	Ενοικίαση και εκμίσθωση άλλων ειδών προσωπικής ή οικιακής χρήσης
77.34	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού πλωτών μεταφορών
77.35	Ενοικίαση και εκμίσθωση εξοπλισμού αεροπορικών μεταφορών
77.39.13	Υπηρεσίες ενοικίασης και χρηματοδοτικής μίσθωσης μοτοσικλετών και τροχόσπιτων
77.39.19.03	Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εκθέσεων
79.11	Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων
79.12	Δραστηριότητες γραφείων οργανωμένων ταξιδιών
79.90.32	Υπηρεσίες κρατήσεων για συνεδριακά κέντρα και εκθεσιακούς χώρους
79.90.39	Υπηρεσίες κρατήσεων για εισιτήρια εκδηλώσεων, υπηρεσίες ψυχαγωγίας και αναψυχής και Άλλες υπηρεσίες κρατήσεων π.δ.κ.α.
82.30	Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
85.10	Προσχολική εκπαίδευση
85.51	Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
85.52	Πολιτιστική εκπαίδευση
85.53	Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
85.59	Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
86.90.13.02	Υπηρεσίες μαλάκτη (μασέρ)
86.90.19.03	Υπηρεσίες εναλλακτικών θεραπειών
88.10.11	Υπηρεσίες επίσκεψης και παροχής υποστήριξης σε ηλικιωμένους
88.10.12	Υπηρεσίες κέντρων ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων

88.91	Δραστηριότητες βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών με εξαίρεση τις υπηρεσίες ημερήσιας φροντίδας για παιδιά και νέους με αναπηρία (ΚΑΔ 88.91.12) και τις υπηρεσίες κατ' οίκον φύλαξης μικρών παιδιών (ΚΑΔ 88.91.13.03)
90.01	Τέχνες του θεάματος
90.02	Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
90.03.11.04	Υπηρεσίες ενορχηστρωτή
90.03.11.07	Υπηρεσίες μουσουργού
90.03.11.17	Υπηρεσίες χορογράφου
90.03.11.18	Υπηρεσίες χορωδού
90.04	Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91.01	Δραστηριότητες βιβλιοθηκών και αρχειοφυλακείων
91.02	Δραστηριότητες μουσείων
91.03	Λειτουργία ιστορικών χώρων και κτιρίων και παρόμοιων πόλων έλξης επισκεπτών
91.04	Δραστηριότητες βοτανικών και ζωολογικών κήπων και φυσικών βιοτόπων
92.00	Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα εκτός από Υπηρεσίες τυχερών παιχνιδιών σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.14), Υπηρεσίες στοιχημάτων σε απ ευθείας (on-line) σύνδεση (92.00.21)
93.11	Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων ως προς τους εσωτερικούς τους χώρους και ως προς τους χώρους ομαδικής άθλησης
93.12	Δραστηριότητες αθλητικών ομίλων
93.13	Εγκαταστάσεις γυμναστικής
93.19	Άλλες αθλητικές δραστηριότητες , με εξαίρεση υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες (93.19.13.03)

93.21	Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
93.29	Άλλες δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας
94.99.16	Υπηρεσίες που παρέχονται από πολιτιστικές και ψυχαγωγικές ενώσεις
96.02.13.01	Υπηρεσίες αισθητικού αρωματοθεραπείας
96.02.13.02	Υπηρεσίες εργαστηρίου αισθητικής προσώπου και σώματος (ινστιτούτου καλλονής)
96.02.13.03	Υπηρεσίες μακιγιέρ - αισθητικού
96.02.19	Άλλες υπηρεσίες καλλωπισμού
96.02.20	Υπηρεσίες διάθεσης ανθρώπινων μαλλιών, μη κατεργασμένων
96.04	Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
96.09.19.06	Υπηρεσίες γραφείων γνωριμίας ή συνοικεσίων
96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
96.09.19.12	Υπηρεσίες ιερόδουλου
96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)
	Καταστήματα και επιχειρήσεις κάθε είδους που λειτουργούν εντός ξενοδοχειακών μονάδων, ξενοδοχειακών συγκροτημάτων και των αερολιμένων της επικράτειας, όπως και τα καταστήματα αφορολογήτων ειδών ανά την επικράτεια.
	Καταστήματα λιανικού εμπορίου που λειτουργούν με συμφωνίες συνεργασίας όλων των καταστημάτων λιανικού εμπορίου τύπου «κατάστημα εντός καταστήματος» (shops-in-a-shop), που βρίσκονται σε εκπτώτικα καταστήματα (outlet), εμπορικά κέντρα ή εκπτώτικα χωριά, εξαιρουμένων των σούπερ μάρκετ και των φαρμακείων υπό την προϋπόθεση ότι διαθέτουν ανεξάρτητη είσοδο για τους καταναλωτές

Άρθρο 13

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 23 Απριλίου 2021

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Υφυπουργός Οικονομικών

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΒΕΣΥΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ